

ZŠ a MŠ Neslovice

Hlavní 71

Školní preventivní program

Prevence rizikového chování

Školní rok 2023/2024

Ředitelka školy:

Mgr. Pavla Hošková

Školní metodik prevence:

PaedDr. Ludmila Vojtíšková

Realizátoři programu:

všichni pedagogičtí pracovníci školy

Obsah:

1. Co je preventivní program školy a k čemu slouží	3
2. Charakteristika školy	3
3. Cíle programu.....	5
4. Vymezení cílové skupiny	7
5. Jednoduchá pravidla chování dětí pro harmonické vztahy ve školním prostředí v době vyučování i volného času	7
6. Aktivity, obsahová náplň a harmonogram v oblasti primární prevence.....	9
6.1 Mateřská škola, přípravný ročník a oblasti prevence rizikových forem chování pro tuto věkovou kategorii.....	9
6.1.1 Utváření zdravého sebevědomí dětí a vzorců chování.....	9
6.1.2 Základní seznamování se zdravým životním stylem.....	10
6.1.3 Ochrana dětí před nebezpečím cizích lidí a nebezpečnými situacemi	10
6.2 Základní škola.....	11
6.2.1 Formy a metody práce	11
6.2.2 Oblasti prevence rizikových forem chování pro žáky ZŠ	11
6.3 Školní družina a volnočasové aktivity	18
6.4 Spolupráce s institucemi a organizacemi.....	19
7. Metodik prevence rizikových forem chování.....	20
8. Vyhodnocování efektivity PPŠ a ukazatele úspěchu	21
9. Závěr.....	22
Příloha č. 1 Krizové plány školy - program proti šikanování, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.....	23
Příloha č. 2 Postup školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky žákem	26
Příloha č. 3 Síť dalších organizací a služeb poskytujících odbornou pomoc, užitečné internetové odkazy	30
Příloha č. 4 Přehled volnočasových aktivit a práce školní družiny v obou budovách školy ..	34
Příloha č. 5 Zájmové útvary ŠD Neslovice a Tetčice pro školní rok 2023/2024	36

1. Co je preventivní program školy a k čemu slouží

Preventivní program školy je konkrétní dokument, zaměřený k prevenci rizikových forem chování a sociálně patologických jevů. Pomáhá k výchově žáků ke zdravému životnímu stylu, k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji včetně sociálně komunikativních dovedností.

Sociálně patologické jevy – kriminalita, závislosti na alkoholu, nikotinu, lécích, drogách problémy s příjmem potravy a jiné sociálně negativní jevy jsou velkým společenským problémem. Primární prevence spolu se vzděláváním žáků v oblasti zdravého životního stylu má za úkol jim předcházet a zvýšit odolnost dětí a mládeže vůči nim. Formuje takovou osobnost žáka, která s ohledem na svůj věk bude schopná se orientovat v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví a zdraví ostatních, bude umět nakládat s volným časem a zvládat sociální dovednosti.

Preventivní program je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu a vychází ze školní strategie primární prevence, jejímž hlavním cílem je vytvoření a udržení optimálního sociálního klimatu ve škole. Do jeho náplně patří i školní řád a sankce plynoucí z nedodržení. Je každý rok (v případě potřeby i častěji) aktualizován a přizpůsoben současnému stavu a potřebám školy. Nedá se tedy považovat za ukončený nebo definitivní. Každý školní rok přináší nové podněty, nápady a zkušenosti. Tvorba tohoto programu vychází ze současné platné legislativy – viz příloha č. 6.

Součástí preventivního programu školy je i program proti šikanování a jiným nežádoucím jevům – krizový plán viz příloha č. 1.

2. Charakteristika školy

Od začátku školního roku 2015/2016 jsme **komplex dvou menších venkovských základních škol, ve kterých se vzdělává přibližně 200 žáků a tři oddělení mateřských škol ve vlastních budovách.** Plně organizovaná základní škola s žáky 1. až 5. ročníku v Neslovicích včetně přípravné třídy, detašované pracoviště základní škola v Tetčicích taktéž s dětmi v 1. až 5. ročníku, dvě oddělení mateřské školy v Neslovicích v odloučených budovách a jedno oddělení na Kratochvilce.

V hlavní budově školy v Neslovicích se vzdělávají žáci ve svých třídách. K této budově patří také školní dvůr s několika zónami pro sport i rekreaci. K míčovým i jiným hrám se využívá dlážděné hřiště a sportoviště s umělým povrchem. Jako rekreační zóna obě tato místa propojuje dětské hřiště s pískovištěm, lavičkami, zelení, mnoha herními prvky a altánem pro nepřízeň počasí. Do malebnosti tohoto místa přispívá dřevěný domek, ve kterém probíhá při volnočasových aktivitách výuka dílen. V druhé budově školy v Neslovicích je umístěna tělocvična, jídelna a jedno oddělení MŠ. I u této budovy se nachází dětské hřiště s několika lavičkami, pískovištěm a herními prvky.

Tetčická škola je po rekonstrukci budovy, která byla ukončena v srpnu 2018. Tím se otevřely další prostory tříd. Na podzim školního roku 2019/20 proběhla rekonstrukce hřiště. Žáci využívají nové moderní sportovní hřiště, vydlážděné další prostory a několik herních prvků včetně dopadové plochy s pískem.

Děti z mateřské školy jsou rozděleny do 3 oddělení. První oddělení se nachází od školního roku 2014/2015 v samostatné budově v Neslovicích, Hlavní 246, druhé oddělení je na adrese Neslovice, Školní 93 v 1. patře nad tělocvičnou a školní jídelnou a třetí oddělení je od školního roku 2012/2013 v obci Kratochvilka. Školácci z druhé budovy neslovické školky se plánovaně pohybují a tráví čas venku na školním dvoře za základní školou.

Rizikovým místem v **neslovické škole** jsou chodby a toalety v době, kdy je v provozu školní družina souběžně s výukou zájmové umělecké školy a činností jednotlivých kroužků při volnočasových aktivitách. V této době by se mohlo stát, že se dítě pohybuje po škole bez dozoru. Je tedy třeba důsledně dbát na vzájemné předávání žáků zvláště ze strany učitelů ZUŠ, kteří u nás pracují externě. V **tetčické škole** je třeba dbát zvýšeného dozoru v přízemí u WC v době provozu ŠD při pobytu na školním hřišti.

Obě školy jsou výborně vybaveny počítačovou technikou. Mimo počítačové učebny máme ve všech třídách neslovické i tetčické školy interaktivní tabule, které jsou využívány při vyučování a jejichž prostřednictvím mohou děti ve spojení s PC mimo jiné efektivněji získávat informace z oblasti prevence. Všechna tato technika slouží i pro školní družinu, popř. zájmové útvary.

Přiměřený počet dětí ve třídách umožňuje klidnou atmosféru a napomáhá udržet zdravé vztahy. Stále více toto klidné prostředí oslovuje i rodiče z okolních obcí, kde jsou základní školy a umísťují své děti k nám.

Také veřejnost ve venkovském prostředí, kde se lidé vzájemně znají, pomáhá korigovat chování dětí i v době mimo školní vyučování a volnočasové aktivity organizované

školou. Rizikové chování je tedy u nás pod kontrolou, a pokud se něco drobného objeví, hned v začátku bývá podchyceno.

3. Cíle programu

Cílem PPS je ukazovat harmonickou životní cestu, zvyšovat odolnost dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům a s tím i prohlubovat pozitivní vztahy v třídním kolektivu a celkově příznivé sociální klima ve škole. Spolupráce s rodiči napomáhá efektivitě i motivaci dětí k zásadám zdravého životního stylu (zdravá výživa, fyzická a psychická hygiena, význam pobytu na čerstvém vzduchu a pohybu, hodnota zdraví, nemoc, léky a jejich pozitivní i negativní stránka).

Škola poskytne žákům všechny potřebné informace k uvedeným cílům včetně základních informací o nebezpečí netolismu, kouření, alkoholu a návykových látkách a o jejich škodlivosti na mladý a nevyvinutý organismus, utváří postoje a dovednosti k nim potřebné. Preventivní program zasahuje výchovnou a naukovou složku vzdělávání během celého školního roku a poskytuje širokou nabídku pozitivních alternativ chování:

- výchova ke zdravému životnímu stylu a k odpovědnosti za své zdraví
- utváření zdravého sebevědomí dětí
- snaha o kladné sebepojetí u dětí a rozvoj schopnosti mít sám sebe rád
- rozvoj etického a právního vědomí, výchova k zodpovědnosti za své činy a za své vztahy k ostatním
- vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování
- rozvoj schopnosti správné komunikace
- zkvalitňování mezilidských vztahů
- vedení dětí k prohlubování tolerance, pochopení druhých
- utváření vzorců klidného řešení konfliktních situací i vlastní orientace a schopnosti si poradit v nebezpečných situacích.
- výchova k samostatnosti
- posilování konání a jednání z vlastního chtění, uvědomění, radosti, a ne ze strachu.
- prevence šikany i kyberšikany - práce s ohroženými jedinci /agresor - oběť/
- vedení dětí k zodpovědnosti za své vlastní věci, věci spolužáků i majetek školy
- upevňování přátelského vztahu a důvěry mezi pedagogy a žáky

- vhodné trávení volného času
- metodická a informační pomoc pedagogům
- prohlubování vztahu rodiče-pedagog-škola

Naše škola je zapojena v projektu Nenech to být.

„Nenech to být“ funguje na principu on-line schránky důvěry, pomocí které mohou děti nebo rodiče anonymně upozornit na problematické vztahy v kolektivu či jiné problémy.

Upozornění poté putuje do rukou metodika prevence. Následně může škola žákovi podle informací z upozornění pomoci.

Dlouhodobé cíle-žáci

- osvojit si potřebné sociální dovednosti, zdravý životní styl
- prohlubovat umění komunikace mezi vrstevníky, dětmi a dospělými
- posílit si zdravé sebevědomí, umět se přiměřeně prosadit v kolektivu
- naučit se konflikty řešit nenásilnou formou
- naučit se odmítat a reagovat v nebezpečných situacích
- získávat informace o nebezpečných látkách, netolismu a ostatních rizikových formách chování a důsledcích

Dlouhodobé cíle-učitelé

- pokračovat ve vzájemné pozitivní komunikaci a vztazích mezi kolegy a žáky
- pokračovat v týmové spolupráci
- udržovat důvěru a kvalitu komunikace mezi rodiči a školou

Střednědobé cíle – žáci

- znát a používat pravidla chování, která jsou přiměřená věkovým skupinám a podle vyzrállosti dětí se mohou doplňovat a upravovat v jednotlivých třídách
- osvojování dovednosti učit se adekvátně k věku

Střednědobé cíle – učitelé

- pomáhat dětem v utváření klidových vzorců řešení konfliktních situací
- vzdělávání pedagogů v oblasti prevence
- pomáhat žákům k osvojení dovednosti učit se

Krátkodobé cíle – žáci

- zúčastňovat se volnočasových aktivit a efektivně trávit volný čas
- uvažovat nad důsledky vlastního jednání
- spolupracovat na pohodové atmosféře školy

Krátkodobé cíle-učitelé

- spolupráce vyučujících na pomoci potřebným žákům
- zvyšovat vědomí soudržnosti třídy
- řešit aktuální problémové situace, které mohou nastat

4. Vymezení cílové skupiny

- projekt je určen hlavně pro všechny žáky základní školy, přípravné třídy a starší oddělení dětí mateřské školy.
- zvýšená pozornost je věnována dětem s poruchami chování a s nízkým sebevědomím, které jsou snadněji potencionálními jedinci s problémy
- pro rodiče žáků, kteří naše školy navštěvují

Rodiče mohou kontaktovat školní metodičku prevence kdykoliv v případě potřeby.

Kontakt: PaedDr. Ludmila Vojtíšková,

tel. 734 201 762, vojtiskoval@zneslovice.cz

Osobní konzultace jsou možné v obou budovách školy kdykoliv po domluvě, přednostně však ve škole v Tetčicích každé úterý od 14:15 do 16:00 hodin.

5. Jednoduchá pravidla chování dětí pro harmonické vztahy ve školním prostředí v době vyučování i volného času

Jednoduchá, funkční, pochopitelná a snadno zapamatovatelná pravidla pro všechny věkové kategorie eliminují nepříjemné chování a pomáhají celkové pohodě a zpřístupňují školní řád, jehož jsou součástí.

Osvědčila se, a tak si je jednotlivé třídy zavedly i jako základ třídních pravidel.

1. Snažím se chovat tak, aby druhým se mnou bylo dobře a aby mé chování bylo v souladu se školním řádem a pravidly slušného chování. Nepoužívám hrubá a vulgární slova, neubližuji spolužákům.
2. Nedovolím, aby někdo ubližoval mně, nenechám se přesvědčit, abych dělal něco, co považuji za nesprávné.
3. Když mi dělá někdo něco nepříjemného, zkusím se domluvit. Pokud to nestačí, varuji ho: 1) „Nech toho!“ 2) „Nech toho nebo to půjdu říct!“ A pokud to nepomůže, oznámím nevhodné chování dospělému.
Když se dostanu s někým do konfliktní situace, kterou nezvládnou v klidu sám vyřešit, poprosím o pomoc kteroukoliv paní učitelku, pana učitele, paní vychovatelku, či jiného zaměstnance naší školy.
4. Když vidím, že někdo jiný je v nebezpečné nebo nepříjemné situaci a neumí si v ní poradit, postupuji stejně jako v 3. bodě.
5. Pokud někdo dělá něco, čím ohrožuje sebe či ostatní, podvádí, poškozují nebo odcizují předměty, je správné informovat dospělé, protože tak předcházíme problémům, které by se mohly stát závažnými.
6. Chráním svůj, kamarádův i školní majetek. Nenosím do školy věci, které by mohly někomu ublížit.
7. Plním si své povinnosti.
8. Mám-li nějaký problém, o kterém si myslím, že nestačí postup v bodě 3 nebo o kterém se chci poradit, obrátím se p. učitelku Vojtíškovou, jako na školního metodika prevence rizikových forem chování.
9. Tato pravidla se mohou po domluvě ve třídě, školní družině či kroužcích doplňovat.

6. Aktivita, obsahová náplň a harmonogram v oblasti primární prevence

Zaměřujeme se zejména na tyto aktivity:

- pokračování v programu zdravý životní styl - „Ve zdravém těle zdravý duch“ a prevence rizikových forem chování včetně postupujícího nebezpečí netolismu
- systematická výuka a výchova žáků ke zdravému životnímu stylu
- programy aktivního sociálního učení, které využívají skupinových forem práce, kooperativního učení, ... a vycházejí z předpokladu, že většina výchovných problémů a konfliktů souvisí s kvalitou mezilidských vztahů
- učební styly a umění učit se, a tím předcházení neprospěchu žáků především u přecházejících žáků na II. stupeň do okolních škol (převážně v Ivančicích, Rosicích, Oslavanech a Zastávce)
- nabídka zájmových kroužků a volnočasových aktivit
- program péče o nadané žáky a žáky s problémy, kteří jsou integrováni do výchovně vzdělávacího procesu
- informovanost pedagogických pracovníků o aktuálních problémech v oblasti rizikového chování
- spolupráce s rodiči žáků

6.1 Mateřská škola, přípravný ročník a oblasti prevence rizikových forem chování pro tuto věkovou kategorii

Formy a metody práce – hry, hádanky, dramatizace, malování obrázků
využití skládaček, pexes, karet, omalovánek, pohádek a pohádkových příběhů, relaxační
techniky vhodné pro tuto věkovou skupinu.

6.1.1 Utváření zdravého sebevědomí dětí a vzorců chování

Pěstování pocitu vlastní hodnoty, sebedůvěry, důvěry, sounáležitosti, přijetí, tolerance, pochopení, pravdomluvnosti, čestnosti a zodpovědnosti, předcházení nedbalosti, poškozování věcí a odcizování

- dobro a zlo
- koho mám rád a kam patřím (rodina, prostředí MŠ, kamarádi, ...)
- kdo má rád mě a co mohu dělat pro vzájemnou spokojenost

- co druhým nemám dělat
- co druzí nemají dělat mně
- co je správné chování a proč je důležité se chovat správně
- jak řešit, když mi dělá někdo něco, co správné není
- jak řešit, když někdo chce, abych dělal něco, co není správné (jak odmítnout, jak požádat o pomoc, ...)
- přijímání odlišností druhých (cizinci, handicapovaní, ...)
- proč si nemohu brát věci, které mi nepatří
- jak je snadné ztratit, rozbít a těžké znovu najít, opravit, ...

6.1.2 Základní seznamování se zdravým životním stylem

Zdravá strava, péče o tělo, pohyb, odpočinek, předcházení netolismu, nebezpečí léků, alkoholu, kouření a návykových látek

- co je to zdravá strava a proč, důsledky přemíry sladkostí a tuku
- základní hygienické návyky
- proč je důležité odpočívat, hýbat se, hrát si a sportovat
- nebezpečí konzumace léků bez doporučení (vědomí) rodičů, ...
- nebezpečí možných injekčních stříkaček a jehel nalezených při pobytu a hře dětí v přírodě
- nebezpečí kouření, alkoholu a návykových látek

(Zde je velmi citlivá oblast, jak se děti mají vyrovnávat s tím, když jejich rodiče kouří, ... Částečně pomůže vysvětlení, že pro dětský organizmus, který se vyvíjí, jsou tyto látky mnohonásobně škodlivější než pro dospělé.)

- probrat s dětmi přiměřeně jejich věku a zkušenostem rizika hraní si na PC a tabletech
- zdravotní důsledky při přemíře, nebezpečí agresivních her.

6.1.3 Ochrana dětí před nebezpečím cizích lidí a nebezpečnými situacemi

Nebezpečí cizích lidí je přetrvávajícím rizikem již po řadu let, proto je vhodné, aby se dětem dostalo poučení tak brzy, jak je možné, že se budou někde pohybovat bez dohledu dospělých.

- nebezpečí hry na schovávanou a dětských útěků
- nebezpečí cizích lidí (jak se chovat, jak mluvit, co je správné a co je nesprávné, ...)

6.2 Základní škola

Podporujeme růst harmonické, stabilní osobnosti, která zná a dodržuje normy slušného chování, nese vlastní zodpovědnost za své chování a zdraví a dokáže odolávat stresům a vyrovnávat se s náročnými životními situacemi.

6.2.1 Formy a metody práce

Vysvětlování, objasňování, komunikační kruh, hry, dramatizace, problémové, prožitkové a kooperativní učení, divadelní představení, pořady a kulturní programy s danou problematikou.

6.2.2 Oblasti prevence rizikových forem chování pro žáky ZŠ

Následující činnosti provádíme podle orientačního časového plánu, který je uveden za příslušnou kapitolou. Vhodné jsou hodiny prvouky, přírodovědy, českého jazyka, anglického jazyka, hudební, výtvarné a tělesné výchovy a informatiky. Pohotově také reagujeme na konkrétní situaci.

1. ročník

Navazuje a prohlubuje získané vědomosti z MŠ. Doporučuji obsahovou náplň prevence pro MŠ vždy v úvodu vhodných oblastí zopakovat a rozšířit. Sjednotíme tak znalosti dětí a pečlivě připravíme i ty, které naši MŠ nenavštěvovaly. V 1. třídě uvozujeme do celé problematiky adekvátně věku a chápání žáků a připravujeme na cyklické rozšíření v následujících ročnících.

Seznámení s třídním kolektivem, aktivity k navázání vztahů mezi dětmi. Pravidla chování, orientace, bezpečnost ve škole, školní jídelně, družině, tělocvičně a na školním hřišti, při přecházení mezi budovami školy, cestou do školy a domů, dopravní výchova, předcházení úrazům. Chování k dospělým a ke spolužákům.

Výchovné cíle:

Základní seznámení se školním prostředím, stručné seznámení se školním řádem přiměřeně chápání dětí, s bezpečností a pravidly chování.

Navázání na pravidla chování, učit se slušně pozdravit, požádat a poděkovat, přátelsky komunikovat se spolužáky a ostatními dětmi. Vhodné je navázání na práci v MŠ

Orientační časové období: září, říjen

Ochrana majetku, předcházení krádežím a vandalismu, cizí lidé a nebezpečné situace

Výchovné cíle:

Jak pečovat o vlastní věci, jak se chovat k věcem spolužáků, majetku školy a proč.

Stručné seznámení s nebezpečím, které může dětem hrozit od neznámých osob. Učit se, kdy a komu můžeme otevřít dveře ve škole i doma, jak reagovat, jak odmítnout pozvání, popř. nabízené dárky od cizích osob, koho informovat o nezvyklých situacích, slušné chování ke starým a postiženým lidem.

Orientační časové období: listopad, prosinec

Co je to zdraví, hygiena, výživa, nebezpečí netolismu

Výchovné cíle:

Zdraví a nemoc, co dělat pro zdraví a když se zdravý necítím. Pochopení pojmu zdraví jako pohody duševní, tělesné a sociální, základní informace, co zdraví upevňuje a co ničí.

Vlastní odpovědnost každého za stav zdraví.

Pravidla hygieny, pochopení důležitosti dodržování základní osobní hygieny z důvodů předcházení nemoci a společenské přijatelnosti. Posílení motivace k dodržování hygienických návyků.

Seznámení s důležitostmi pravidelnosti a pořádku v jídle, pitného režimu a základní seznámení s různými typy potravin, které se řadí ke zdravým nebo nezdravým.

Význam pohybu a pobytu na čerstvém vzduchu, odpočinku, ...

V návaznosti na vědomosti a zkušenosti dětí rizika hraní si na PC a tabletech, zdravotní důsledky při přemíře, nebezpečí agresivních her.

Orientační časové období: leden, únor

Alkohol a kouření, léky a drogy, nebezpečí odhozených stříkaček a jehel, požární ochrana

Výchovné cíle:

Základní znalosti dětí o alkoholu a kouření, resp. jejich zkušenosti s požíváním alkoholických nápojů a kouření rodičů a dalších dospělých v jejich okolí. Znalosti o nebezpečí alkoholu a nikotinu na růst a vývoj dětí.

Pochopení existence různých rostlin, látek, které mohou pomáhat (např. byliny), ale i škodit. Pochopení důležitosti jejich braní pouze na doporučení lékaře a rodičů.

Upozornit děti na nebezpečí z nalezení použitých jehel a stříkaček v kontextu s možností nákazy závažnými chorobami. Cílem je, abychom měli co největší jistotu, že při nálezu těchto předmětů se budou děti chovat bezpečně. Připravit děti na prázdniny, chování a bezpečnost v době, kdy se může stát, že uniknou pozornosti dospělých.

Požární ochrana, předcházení nebezpečné manipulace s ohněm.

Orientační časové období: březen až květen

Bezpečné chování při hrách a pobytu v přírodě

Výchovné cíle:

Dávat dětem návody na správné chování a bezpečnost při hrách a sportu a upozornit je na možná nebezpečí plynoucí ze situace, pokud se ocitnou mimo kontrolu dospělých. Stejně tak správné chování v přírodě, u vody, u silnice. Celkové zopakování bezpečnosti.

Orientační časové období: červen

2. ročník

Vychází z obsahové náplně předškolní výchovy a 1. ročníku. Rozšiřuje a doplňuje adekvátně věku, vědomostem a zkušenostem dětí. Některé děti ve 2. ročníku jsou už vedeny doma k větší samostatnosti a hrozí zvýšená míra nebezpečí, pokud si venku (popř. doma) hrají bez dozoru dospělých. I zde může pomoci vhodná prevence, kterou si žáci osvojí ve škole.

Bezpečnost a chování ve škole, školní jídelně, družině, tělocvičně a na školním hřišti, při přecházení mezi budovami školy, cestou do školy a domů, dopravní výchova a bezpečnost.

V návaznosti na 1. ročník opět se seznámíme se školním řádem, bezpečností a pravidly chování. Vzhledem k už vyšší samostatnosti žáků a možnému docházení a odchodům ze školy bez doprovodu dospělých rozšiřujeme pozornost na bezpečnou cestu.

Orientační časové období: září, říjen

Vztahy k ostatním

Uvědomit si zodpovědnost za vlastní chování mezi kamarády, ve třídě, v rodině, učit se chápat sociální role, připomenout si pravidla chování, slušné chování k dospělým, chování ke starým a hendikepovaným lidem a nebezpečí cizích osob. Prohloubit si znalosti, jak jednat, pokud s někým nesouhlasím.

Orientační časové období: listopad

Předcházení úrazům, nebezpečí ohně, zábavné pyrotechniky, elektrické energie a alkoholu.

Znát daná nebezpečí, zásady používání např. zápalek při zapalování svíček pouze se souhlasem a kontrolou dospělé osoby, nedělat, co nesmím a vědět proč.

Orientační časové období: prosinec

Předcházení úrazům, bezpečnost při zimních hrách.

Vědět, kde smím a nesmím sáňkovat, bruslit, ... Znat, jak se obléknout a jaké používat ochranné pomůcky pro bezpečnost. Pochopit, že nepozorností či nevhodným chováním mohou ohrozit i druhé a nést tedy vyšší míru zodpovědnosti. Vědět, co dělat, pokud se stane úraz kamarádovi a jak reagovat, když se jiné dítě chová nevhodně.

Orientační časové období: leden

Zdraví a jak o něj pečovat

Pochopení pojmu zdraví jako pohody duševní, tělesné a sociální, základní informace o tom, co zdraví upevňuje a co ničí. Režim dne, důležitost pohybu, nebezpečí netolismu, význam pobytu na čerstvém vzduchu, aktivního odpočinku, dostatečného spánku.

Orientační časové období: únor

Výživa

Prohloubení učiva z 1. ročníku. Zopakování a rozšíření vědomostí o různých typech potravin, které se řadí ke zdravým nebo nezdravým, o tom, jak je důležité složení stravy a její pestrost.

Orientační časové období: březen

Protipožární ochrana, nebezpečí alkoholu, kouření, nikotinových přípravků a dalších nebezpečných látek

Bezpečnost při „pálení čarodějnic“. Seznámení s tím, co se děje s člověkem a zvláště s dítětem při požití alkoholu a kouření. Učit se, jak odmítnout nabízené.

Orientační časové období: duben

Nebezpečí cizích lidí, ochrana osobních údajů, nebezpečí cizích zvířat

Naučit děti rozeznávat konverzaci se známými lidmi, lidmi, které znají rodiče a mezi vyzvídáním neznámých osob. Nácvik reakce na tyto situace. Zásady chování s cizími zvířaty, zvláště psy.

Orientační časové období: květen

Dopravní výchova, bezpečnost a chování o prázdninách

Znát, kde mohou děti jezdit na kole samy, jak má být kolo bezpečně vybaveno, nutnost helmy, správné oblečení. Bezpečnost dětí u silnice, v přírodě, u vody. Shrnutí prevence.

Orientační časové období: červen

3. ročník

3. ročník je obdobím vyvrcholení a uzavření oblasti prevence pro menší děti. Shrnuje a opět rozšiřuje celou problematiku. Protože už v této věkové kategorii řada dětí vlastní mobilní telefony a je samostatnější při práci s PC, je vhodné už zařadit etiku jejich používání a hlouběji varovat před nebezpečím netolismu.

Bezpečnost a chování ve škole, školní jídelně, družině, tělocvičně a na školním hřišti, při přecházení mezi budovami školy, cestou do školy a domů, dopravní výchova.

Hlubší seznámení se školním řádem, bezpečností a pravidly chování. Ve 3. třídě už se děti poměrně často pohybují v obci na kole a je tedy třeba bezpečně znát zásady jízdy i vybavenosti.

Orientační časové období: září

Přátelství a vztahy k ostatním

Vztahová oblast začíná být pro děti důležitější zvláště v roli kamarádství. Uvědomit si hodnotu a zásady pravého přátelství. Prohloubení znalosti, jak jednat, pokud s někým nesouhlasím. Zopakovat si pravidla slušného chování k dospělým.

Orientační časové období: říjen

Zásady práce na PC a s mobilními telefony, bezpečné chování na internetu, předcházení netolismu.

Vědět, kdy a jak smím telefon používat, znát zásady práce s PC, respektovat ochranu osobních údajů a vědět, kde se smím pohybovat na internetu Vědět, na co si dát pozor při on-line komunikaci. Nebezpečí netolismu a kyberšikany.

Orientační časové období: listopad

Předcházení úrazům, nebezpečí ohně, zábavné pyrotechniky, elektrické energie a alkoholu.

Připomenout si daná nebezpečí, zásady používání např. zápalek při zapalování svíček pouze se souhlasem a kontrolou dospělé osoby, nedělat, co nesmím a vědět proč, znát nebezpečí zábavné pyrotechniky.

Orientační časové období: prosinec

Předcházení úrazům, bezpečnost při zimních hrách.

Vědět, jaká pravidla musím při zimních hrách dodržovat s ohledem na bezpečnost vlastní i ostatních.

Orientační časové období: leden

Zdraví a péče o ně

Chápání pojmu zdraví jako pohody duševní, tělesné a sociální. Znat základní aspekty toho, co zdraví upevňuje a co ničí. Vědět, že nesu zodpovědnost za vlastní zdraví.

Orientační časové období: únor

Výživa

V této věkové kategorii se už děti více zajímají o vlastní vzhled. Zopakování a rozšíření vědomostí o různých typech potravin, které se řadí ke zdravým nebo nezdravým, o tom, jak je důležité složení stravy a její pestrost a jak strava ovlivňuje náš vzhled a růst.

Orientační časové období: březen

Protipožární ochrana, nebezpečí alkoholu, kouření a tabákových výrobků, omamných látek (OPL)

Bezpečnost při „pálení čarodějnic“. Předcházení experimentům s cigaretami a alkoholem. Učit se, jak odmítnout nabízené, jak reagovat, pokud kamarád dělá, co nemá.

Orientační časové období: duben

Ochrana majetku, předcházení krádežím a vandalismu

Základní seznámení s právním vědomím. Dodržovat zásady, jak pečovat o vlastní věci, jak se chovat k věcem spolužáků, majetku školy.

Orientační časové období: květen

Dopravní výchova, nebezpečí cizích lidí, ochrana osobních údajů, bezpečnost a chování o prázdninách

Shrnutí prevence.

Orientační časové období: červen

4. a 5. ročník

Obsahová náplň u dětí této věkové kategorie odráží jejich vyšší míru samostatnosti, kritičnosti a sebekritičnosti, snahu o vytvoření vlastního názoru a částečnou znalost této

problematiky získanou z předcházejících ročníků. Je tedy vhodné častěji zařazovat metody skupinové práce, kooperativního učení, prožitku, vést žáky k hlubšímu přemýšlení a kreativitě v hodinách estetické výchovy, čtení a slohu. Vzhledem k tomu, že děti v této věkové kategorii jsou velmi přemýšlivé, vnímavé, je vhodné reagovat operativně podle vzniklých potřeb a okruhy prevence se v obou ročnících propojují.

Okruhy:

- chování a bezpečnost ve škole, základy právního vědomí (září)
- znát pravidla bezpečnosti při on-line komunikaci, znát rizika sociálních sítí, předcházení netolismu a kyberšikaně (září)
- pravidla používání mobilních telefonů a jejich zabezpečení, etika práce s PC, ochrana osobních dat, prohloubení znalostí o nebezpečí kyberšikan, jak se bránit (říjen)
- zdravý životní styl, pohyb, strava a její složení, předcházení psychickým poruchám příjmu potravy, nebezpečí reklamy (listopad)
- nebezpečí experimentování se zábavnou pyrotechnikou, alkoholem a kouřením, hlubší objasnění, co probíhá v těle při použití alkoholu, nikotinu, a jiných závislostních látek, vysvětlení mechanismu vzniku závislosti (prosinec)
- utváření zdravého sebevědomí, základní lidské hodnoty, jak se vyrovnat s vlastní odlišností, hodnota vlastního názoru a umění odmítnutí, učit se učit, předcházení školní neúspěšnosti (leden)
- nebezpečí šikany a jak si s ní poradit (únor)
- nebezpečí injekčních stříkaček, nebezpečí cizích lidí a sexuální obtěžování (březen)
- psychohygienu, sexuální výchova (duben)
- dopravní výchova, bezpečnost při sportech a pobytu v přírodě (květen)
- nebezpečí OPL včetně kratomu, nikotinových přípravků, hazardu, experimentování a riskování, bezpečnost o prázdninách. Kam se obrátit: seznámit děti s různými typy pomáhajících organizací a profesí i s tím, jak se na ně v případě potřeby obrátit (červen).

6.3 Školní družina a volnočasové aktivity

Kvalitní program volnočasových aktivit pomáhá dětem harmonicky se vyvíjet a osobnostně růst. Stejná pravidla chování, která dodržují děti MŠ i ZŠ při dopoledních činnostech se vztahují na odpolední volný čas trávený ve škole a jejím příslušenství. Paní

vychovatelky jsou seznámeny s obsahem PPŠ a mohou vhodně navazovat na obsah prevence při dopolední výchově a vzdělávání. Hry dětí a jejich větší volnost otevírají nový prostor zvláště pro komunikační dovednosti, mezilidské vztahy, správnou volbu a zodpovědnost za své chování. Přehled volnočasových aktivit je uveden v příloze č. 3 a 4.

6.4 Spolupráce s institucemi a organizacemi

Pedagogicko-psychologická poradna Brno:

Pracoviště Hybešova

Pracoviště Kohoutova

Pracoviště Lomená (oddělení základního školství pro region Brno-město a Brno-venkov)

Pracoviště Sládkova (oddělení prevence pro region Brno-město i Brno venkov)

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti

ŠANCE středisko výchovné péče Moravský Krumlov

Městský úřad Ivančice odbor sociální

Městský úřad Rosice odbor sociální

Policie ČR

KIC Ivančice, Rosice

DDM Oslavany

Středisko volného času Rosice Rubiko

SVČ Ivančice, Rosice

Skaut ABS Tilia Neslovice

Skaut Tetčice

Sbor dobrovolných hasičů Neslovice

TJ Sokol Neslovice, Tetčice

Sdružení žen Tetčice

ZUŠ Ivančice

7. Metodik prevence rizikových forem chování

- metodik prevence je součástí týmu školního poradenského pracoviště spolu s výchovným poradcem a speciálním pedagogem. Školní poradenské pracoviště (dále jen ŠPP) poskytuje poradenské a konzultační služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům. K hlavním cílům ŠPP patří podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pomoc s výukovými problémy a školní úspěšností, primární prevence sociálně patologických jevů, podpora třídního klimatu a celkové pozitivní atmosféry školy, výchovné poradenství, spolupráce s externími poradenskými zařízeními a institucemi a mnoho dalších dílčích úkolů.
- metodik prevence odborně vede pedagogické pracovníky a spolupracuje s nimi ve všech oblastech prevence. Řeší se žáky, případně rodiči ve spolupráci s třídními učiteli a vychovateli vzniklé problémy.
- koordinuje přípravu preventivního programu školy a jeho realizaci ve škole, podle jeho aktuálních potřeb a podmínek program inovuje, podílí se na jeho realizaci a vyhodnocuje jeho účinnost. Je kontaktní osobou školy v projektu Nenech to být.
- odborně a metodicky pomáhá ostatním učitelům ZŠ, případně MŠ, vychovatelkám ze školní družiny i vedoucím jednotlivých kroužků
- poskytuje učitelům a ostatním pracovníkům školy příslušné informace z oblasti prevence, informuje o vhodných preventivních aktivitách pořádaných jinými odbornými zařízeními.
- navrhuje vhodné odborné a metodické materiály aj. pomůcky pro realizaci preventivního programu školy a navazujících preventivních aktivit školy.
- sleduje ve spolupráci s dalšími pracovníky školy rizika vzniku a projevy rizikového chování a navrhuje cílová opatření k včasnému odhalování těchto rizik a k řešení vzniklých problémů, informuje pracovníky školy o způsobech řešení krizových situací v případech výskytu rizikového chování ve škole.
- spolupracuje s metodikem prevence PPP, paní PhDr. Lenkou Skácelovou, účastní se porad organizovaných oblastním metodikem prevence a zajišťuje přenos zásadních informací z jejich obsahu.
- spolupracuje na základě pověření ředitele školy se školskými a dalšími krizovými, poradenskými a preventivními zařízeními, se zařízeními realizujícími vzdělávání v prevenci a s institucemi zajišťujícími sociálně právní ochranu dětí a mládeže.

- zpracovává elektronické výkaznictví SEPA a podklady pro informaci o preventivním programu školy pro oblastního metodika prevence.
- účast školního metodika prevence na odborných seminářích, kurzech a jiných formách dalšího vzdělávání.
- konzultační hodiny pro rodiče i žáky jsou možné kdykoliv po domluvě, přednostně však v úterý ve škole v Tetčicích od 14:15 do 16:00.
- kontakt: PaedDr. Ludmila Vojtíšková, tel. 734 201 762, vojtiskoal@zsneslovice.cz

8. Vyhodnocování efektivity PPŠ a ukazatele úspěchu

Úspěšnost a efektivita PPŠ se dá posoudit podle těchto faktorů:

- žáci jeví zájem o výuku a jiné školní aktivity
- cítí potřebu vzdělání
- mezi žáky nebují šikana
- mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním
- samostatně myslí a rozhodují se, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní
- mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (společné akce, výlety)
- na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra
- žáci jsou ochotni řešit své konflikty a nedorozumění dohodou a pod pedagogickým vedením najít řešení

Evaluace probíhá průběžně zejména neformálními rozhovory s dětmi, v komunikačním kruhu, rozhovory s ostatními pedagogickými pracovníky, rozborů vhodně zadaných dětských písemných prací a obrázků, vzkazy ze schránky důvěry, případně projektu Nenech to být. Celkové zhodnocení účinnosti MPP provádí metodik prevence na konci školního roku. Informace jsou dále také zpracovány formou elektronického výkaznictví.

V Neslovicích 17. 8. 2023

Vypracovala:
PaedDr. Ludmila Vojtíšková

Schválila:
Mgr. Pavla Hošková

9. Závěr

Prostředí, které je naplněno důvěrou a přátelskou a přátelskou atmosférou s sebou přináší i klid a pohodu pro práci. Spolupracující rodiče pomáhají toto prostředí utvářet.

Velmi si vážím výborné spolupráce a důvěry rodičovské veřejnosti. Díky ní může škola opravdu efektivně napomáhat zdravému vývoji dětí v nejšířším slova smyslu. Budu ráda, přispěje-li tento materiál pro dobro věci.

Také mnozí žáci jsou velmi přemýšliví, zodpovědní a mají mnohé zajímavé postřehy, náměty a nápady, které jsou přínosné pro ostatní. Jejich iniciativa je vítaná, děkuji za ni.

PaedDr. Ludmila Vojtíšková

Příloha č. 1 Krizové plány školy-program proti šikanování, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

Vychází z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (Čj.: 21149/2016.)

Informace pro žáky a rodiče

Co je to šikana?

Jedná se o nebezpečnou formu násilí a tam, kde se vyskytuje, dochází ke ztrátě pocitu bezpečí. Záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat jednotlivce nebo skupinu. Může mít různé podoby: opakované nadávky, pomluvy, vyhrožování, ponižování, poškozování nebo brání věcí.

Šikana je **nevhodné chování**, které splňuje tyto znaky:

- je cílené vůči jedinci nebo skupině žáků
- jeho záměrem je oběti ohrozit, ponížit nebo zastrašit
- je obvykle opakované, dlouhodobé a často stupňující se
- oběť se neumí bránit a dlouhodobě trpí

Šikanou **není**:

- jednorázová rvačka, jednorázový nevhodný vtip či konflikt
- vyčlenění žáka z kolektivu, pokud není motivováno snahou mu ublížit nebo se pobavit na jeho účet

Projevy šikanování:

- verbální šikana (psychická) - může být přímá (přímý útok proti oběti či obětem – nadávky, pomluvy, vyhrožování, zesměšňování) nebo nepřímá (navádění, demonstrativní přehlížení). Součástí je i kyberšikana, děje se pomocí ICT technology (útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod.).
- fyzická šikana, přímá a nepřímá (bití, vydírání, patří sem i krádeže a ničení majetku oběti).

- smíšená šikana, kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.).

Spolupráce s rodiči

Pokud rodiče informují školu o podezření na šikanování, je za odborné vyšetření záležitosti zodpovědná ředitelka školy. Při nápravě šikanování je potřebná spolupráce vedení školy, školního metodika prevence a dalších pedagogických pracovníků, jak s rodinou oběti, tak i s rodinou agresora. Při jednání s rodiči dbají pedagogičtí pracovníci na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací.

Kam se obrátit v případě potřeby?

Všichni pedagogičtí pracovníci školy - zvláště pak školní metodik prevence:

PaedDr. L. Vojtíšková – osobně po domluvě, telefonicky, 734 201 762 nebo elektronicky vojtiskoval@zsneslovice.cz, kdykoliv podle potřeby.

Linka bezpečí dětí a mládeže 800 155 555 (nonstop)

Modrá linka 549 241 010 (9.00 – 21.00 hod.), 608 902 410

ŠANCE středisko výchovné péče Moravský Krumlov 778 703 250

Krizové centrum pro děti a mládež 541 235 511, 608 118 088

Kontaktní a poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti 548 526 802

Sociálně právní ochrana dětí, Ivančice tel. 546 419 489

Poradna pro rodiny Ivančice, 792 284 260, klub@odetipostarano.cz

V naší škole se snažíme vytvořit takové prostředí, abychom podobnému problému neumožnili vzniknout, popř. se rozvinout.

Vytváříme klidné a laskavé prostředí s danými pravidly. Posilujeme atmosféru důvěry, dbáme na zdravé vztahy mezi dětmi a učíme je jak postupovat v případě problému.

Pravidelně mapujeme situaci.

Informace pro všechny ped. pracovníky

Pravidelně mapovat situaci.

Dbát na klidné prostředí, atmosféru důvěry, dodržování pravidel zdravého chování.

V případě problému urychleně informovat ŠMP PaedDr. L. Vojtíškovou.

Pokud je nutné dítě dopravit k lékaři či jednat individuálně v době práce s ostatními dětmi, požádáme kolegu o zajištění dozoru a informujeme vedení školy.

Obecný postup při řešení počáteční šikany (podle Mgr. Renaty Ježkové)

1. Odhad závažnosti onemocnění
2. Rozhovor s informátory a oběťmi
3. Nalezení vhodných svědků
4. Individuální rozhovory se svědky (příp. konfrontace)
5. Ochrana oběti
6. Vzájemná porada ŠMP s ostatními zúčastněnými pedagogy a vedením školy
7. Návrh opatření
8. Rozhovor s rodiči, kterých se to týká. Vyžádat souhlas rodičů s navrhovanými opatřeními a ošetřit jejich podpisem.
9. Práce s celou třídou

Nikdy nekonfrontujte oběť s agresorem

Cíle vyšetřování, získávání konkrétních informací

1. Kdo je obětí? Případně kolik je obětí?
2. Kdo je agresorem, příp. kolik jich je?
3. Kdo je iniciátorem, kdo aktivním účastníkem a kdo je agresor a oběť?
4. Co, kdy, kde a jak konkrétního dělali agresori obětem?
5. K jak závažným projevům došlo?
6. Kde byli, co dělali a jak reagovali ostatní?
7. Jak dlouho šikanování trvá?

Výpovědi zapsat.

Příloha č. 2 Postup školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky žákem

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky, ve škole s nimi manipulovat. To neplatí pro případy, kdy osoba užívá návykové látky v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením.

Konzumace tabákových výrobků ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy
4. V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
5. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán-sociálně právní ochrany.

Konzumace alkoholu ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy: O události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od

- koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
 7. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc.
 8. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.
 9. Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
 10. V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
 11. Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Nález alkoholu ve škole

1. V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy alkohol**, postupují takto:
 - a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
 - b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
 - c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
 - d) Zpracují stručný záznam o události.
2. V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého žáka alkohol**, postupují takto:
 - a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
 - b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
 - c) O nález sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.

- d) O nálezu vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.

V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

Konzumace OPL ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit jí, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
8. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
9. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy).
10. Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

11. V případě uživateleova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
12. Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.
13. Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

Příloha č. 3 Sít' dalších organizací a služeb poskytujících odbornou pomoc, užitečné internetové odkazy

Poradny a centra:

PPP Brno – poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti, Sládkova 45, 613 00 Brno

Tel.: 548 526 802, 723 252 765

<http://www.poradenskecentrum.cz/>

Telefonickou krizovou intervencí poskytuje každý pracovní den od 8:00 hod. do 16:00 hod. na telefonním čísle centra - **548 526 802** (nejedná se o bezplatnou linku).

Pracovníci PPP Brno plně *respektují anonymitu* volajícího a sdělené informace jsou považovány za *důvěrné*. Poradenská linka

E-poradna

Svůj dotaz nám lze zaslat e-mailem na adresu: eporadna@pppbrno.cz odpověď bude rovněž e-mailem doručena do týdne.

Informace a rady

[Drogy](#)

[Patologické hráčství](#)

[Počítačové hry](#)

[Šikana](#)

ŠANCE středisko výchovné péče Moravský Krumlov

Tel: Mgr. Pavel Psota 778 703 250

K-centrum Drug Azyl, Vídeňská 3, 639 00 Brno

Tel.: 543 249 343, drugazyl@podaneruce.cz

Centrum prevence, Hapalova 22, 621 00 Brno

Tel.: 549 211 287, prevcentrum@podaneruce.cz

Anonymní linka důvěry A-klubů

Tel.: 603 487 867, 545 241 301, linka.duvery@akluby.cz

Sociálně právní ochrana dětí, Ivančice

Tel: 546 419 490, surovcik@muiiv.cz

Sociálně právní ochrana dětí, Rosice

Tel: 546 492 120, oso@mesto.rosice.cz

Policie ČR

por. Mgr. Zdeňka Procházková

koordinátorka prevence

Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje

Tel.: 974 622 458, 602161766

prevencejm@mvcv.cz

kpt. Mgr. Borek Novický

Tel.: 974 625 222

Psychiatrické léčebny a krizová centra:

Psychiatrická léčebna Černovice, Húskova 2, 618 00 Brno

Tel.: 548 123 111

sekretariát@plbrno.cz

Psychiatrická léčebna Bohunice, Jihlavská 20, 639 00 Brno

Tel.: 547 191 111

Středisko sociální pomoci dětem, Hapalova 4, 621 00 Brno

Tel.: 541 229 298

Dětské krizové centrum SPONDEA, o. p. s., Sýpka 25, 613 00 Brno

Tel.: 541 235 511, 608 118 088

Pomoc s kyberšikanou:

3. oddělení OOK – UO SKPV MR PCR Brno - vyšetřování kyberšikany

Příční 31, 602 00 Brno

npor. Mgr. Radoslav Novák, vedoucí oddělení

Tel.: 974 625 325

por. JUDr. Michaela Kučerová

Tel.: 974 625 861

po – pá 06.30 – 14.30

www.policie.cz

Projekt E-bezpečí

dr. Kamil Kopecký, management projektu

Tel.: +420 773 470 997

Mgr. Veronika Krejčí, management vzdělávacích akcí

Tel.: +420 777 588 382

E-mail: vzdelavani@e-bezpeci.cz

redakce@e-bezpeci.cz (redakce)

info@e-bezpeci.cz (alternativní kontakt)

Adresa:

Projekt E-Bezpečí - Centrum prevence rizikové virtuální komunikace

Pedagogická fakulta UP V Olomouci, Žižkovo nám. 5, Olomouc 77140

<http://cms.e-bezpeci.cz/>

(velmi užitečný portál poskytující informace o kyberšikaně pedagogům, žákům i rodičům)

Internet Helpline – Linka bezpečí ONLINE

Bezplatná telefonická linka důvěry, kde mohou děti nebo dospělí ohlásit zneužívání dětí při komunikaci na internetu. Linka funguje 24 hodin denně a poskytuje plnou anonymitu.

Tel.: 116 111 či 800 155 555

E-mail: pomoc@linkabezpeci.cz

Chat Linky bezpečí: xchat.centrum.cz/lb/

www.internethelpline.cz

Výchovně vzdělávací server

www.bezpecne-online.cz

www.horkalinka.cz - kontaktní centrum, které přijímá hlášení týkajícího se nezákonného obsahu na internetu (např. dětská pornografie, rasismus ...)

www.pomoconline.cz - telefonické krizové intervence (když se děti cítí být ohroženi na internetu)

Další internetové odkazy:

www.drnespor.eu

www.plbohnice.cz/nespor (závislosti)

www.minimalizacesikany.cz

www.sikana.cz

www.adiktologie.cz

www.atlinka.cz (anonymní linka pomoci)

www.bkb.cz (znásilnění, pohlavní zneužívání, domácí násilí, oběti a svědci trestných činů, přepadení)

www.dds.winet.cz (děti, volný čas, drogy)

www.detskaprava.cz

www.donalinka.cz (pomoc osobám ohroženým domácím násilím)

www.modralinka.cz

www.nasedite.cz

www.podaneruce.cz

Příloha č. 4 Přehled volnočasových aktivit a práce školní družiny v obou budovách školy

1. Široká nabídka aktivit pro volný čas je dobrou základnou pro jeho správné využití.

ŠD – kvalitní program s hojnou účastí dětí. Z programu školní družiny:

(Řada činností je spojena s pobytem dětí na čerstvém vzduchu a pohybem.)

- Sportovní hry, soutěže v běhu, jízdě na kole i jiných sportovních oblastech.
- Výlety na kolech – zvláště v období, kdy je možné je spojit s cestou na koupaliště a koupáním.
- Na podzim výroba a pouštění draků, výroba totemu v lese a hry v přírodě.
- V zimě bruslení na zimním stadionu v Rosicích, aktivity spojené se zimními tradicemi, hlavně Mikuláš, Vánoce, při vhodném počasí sáňkování, lyžování, dále pak karneval.
- Na jaře pletení pomlázky, výroba píšťalek, výlety na kole spojené s plaváním v krytém bazénu v Nové Vsi.
- Celoroční využití školního hřiště i tělocvičny, popř. sokolovny v Tetčicích.
- Dílny, kde se žáci hojně zapojují a získávají technické dovednosti.
- Vaření, keramika, rukodělné práce, šití,
- Z kulturních akcí – diskotéky pro děti a samozřejmě široké výtvarné vyžití.

Velké oblibě se těší zájmové kroužky, které vedou sami učitelé a pracovníci školy – viz **příloha č. 5 Zájmové útvary**, ale i rodiče či jiní odborníci

Z celkové koncepce školy:

- Široká účast školy v řadě sportovních soutěží – MC Donald's Cup, turnaj ve vybíjené Neslovický koláč, dětská olympiáda, házená, lehká atletika, dopravní soutěž, ...

Z vlastního programu školy:

- Kurz plavání, bruslení, zimní škola v přírodě s výukou lyžování, poznávací několikadenní třídní výlety žáků 4. a 5. ročníku a jednodenní výlety mladších dětí
- Kulturní vyžití, dopravní výchova a environmentální výchova: Naši žáci se zapojují v přípravě a nácvičku kulturního programu vánoční besídky pro rodiče, neslovické seniory a veřejnost. Děti z MŠ nacvičují besídku ke Dni matek. Oblibě se těší návštěva

kvalitních divadelních či hudebních představení. Oblíbená je dopravní výchova ve spolupráci s DDM Oslavany a nově se SVČ Rosice.

Z další nabídky:

- Spolupráce se ZUŠ Ivančice
- Spolupráce s místními hasiči, Skautem, Sokolem a místními knihovnami.

Příloha č. 5 Zájmové útvary ŠD Neslovice pro školní rok 2023/2024

Gymnastika

Moderní tanec

Sportovní hry

Sportuj ve škole

Aerobik

Počítačový kroužek

Deskové hry

Dílny

Keramika

Šití

Rukodělné práce

Vaření

Hudební obor ZUŠ Ivančice klavír, kytara - individuální výuka

Podrobnější informace jsou uvedeny na webu školy: <http://www.zsneslovice.cz>
v dokumentech školní družiny.

Zájmové útvary ŠD Neslovice/Tetčice pro školní rok 2023/2024

Angličtina pro nejmenší

Čtenářská dílna

Florbal

Hand made

Hudebně pohybový kroužek

Kahánek – lidové tance

Keramika

Pobyt v přírodě

Počítačový kroužek

Pohybové hry

uPhone- nauč se chytře pracovat se svým mobilním telefonem

Vaření

Výtvarný kroužek Ferda Mravenec

Bližší informace o zájmových útvarech jsou uvedeny na stránkách školy:
<https://www.zstetcice.cz>

Příloha č. 6 Základní výběr platných předpisů legislativní i nelegislativní povahy z oblasti primární prevence rizikového chování

Úmluva o právech dítěte vyhlášeno ve Sbírce zákonů č. 104/1991

Postavení Úmluvy o právech dítěte v právním řádu ČR je dáno článkem **10 ústavního zákona č. 1/1993 Sb. Ústavy ČR**

Mezinárodní smlouvy o lidských právech a svobodách ČR ratifikované a vyhlášené na našem území, obecně závazné mají přednost před zákonem

Postavení a ochrana dítěte upravuje i ústavní zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práva a svobod, která je součástí ústavního pořádku ČR

Školský zákon 561/2004 novela školského zákona a některých dalších zákonů vyhlášené pod č. 82/2015 Sb.

§21 práva žáků, studentů a zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků

§22 povinnosti žáků, studentů, zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků

§29 bezpečnost a ochrana zdraví ve školách

§30 školní řád, vnitřní řád a stipendijní řád

Odst.(1) Ředitel školy vydá školní řád a vnitřní řád, oba upravuje

c) Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků nebo studentů a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

§31 výchovná opatření

Odst.(1)

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka nebo studenta. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem druhy dalších kázeňských opatření a podmínky pro udělování a ukládání těchto dalších kázeňských opatření a pochval nebo jiných ocenění.

Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení nebo vůči ostatním žákům nebo studentům se považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

Dopustí-li se žák nebo student jednání podle odstavce 3, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.

Přestupky

§ 182a

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako zákonný zástupce zanedbává péči o povinnou školní docházku žáka nebo o povinné předškolní vzdělávání dítěte.

Vyhláška 256/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 48/2005 Sb. – o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb.

§15 odst. (1)- Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1- velmi dobré,
- b) 2- uspokojivé,
- c) 3- neuspokojivé.

§17

Odst. (3)- při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtka třídního učitele
- c) důtka ředitele školy (uložení pouze po projednání na pedagogické radě)

Novelizace navazujících právních předpisů (Vyhláška č. 72/2005 Sb.) o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních – Vyhláška 197/2016 Sb., s účinností od 1. 9. 2016

Obsah poradenských služeb (§ 2, písm. d)

Kromě jiných činností se jedná o prevenci a řešení vzdělávacích a výchovných obtíží, prevenci různých forem rizikového chování a dalších problémů souvisejících se vzděláváním a s motivací k překonávání problémových situací.

Vyhláška č. 27/2016 Sb. – o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných – s účinností od 1. 9. 2016 – cílem je vytváření rovných podmínek a příležitostí ve vzdělávání - nahrazuje Vyhlášku č. 73/2005 Sb.,-

Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

Novela zákona 359/1999 Sb., o sociální právní ochraně dětí, provedená zákonem č. 401/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o sociálně – právní ochraně dětí

Zákon 89/2012/ Sb. Občanský zákoník – „zákon o rodině“

Novela zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, z roku 2012 (č.333/2012) Sb.

Zákon č. 106/2011, kterým se mění zákon č.167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

Zákon č. 65/2017 Sb. Zákon o ochraně zdraví při změně před škodlivými účinky návykových látek (31. 7. 2017) plně nahrazuje zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k

ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů

Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím (účinnost od 1. ledna 2007)

Zákon č. 218/2003 Sb., O odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákon

- §367 nepřekážení trestného činu
- §368 neoznámení trestného činu

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním na období 2019 až 2027
- Strategie prevence kriminality na léta 2022 až 2027
- Krajská strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže 2019 až 2027

METODICKÉ POKYNY:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR č. j.: 21 291/2010-28
 - 1) Návykové látky – drogy (revize 2018)
 - 2) Rizikové chování v dopravě
 - 3) Poruchy příjmu potravy
 - 4) Alkohol a děti školního věku (revize 2018)
 - 5) Syndrom týraného dítěte – CAN
 - 6) Školní šikanování
 - 7) Kyberšikana (revize 2018)
 - 8) Homofobie
 - 9) Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
 - 10) Vandalismus (revize 2018)
 - 11) Záškoláctví (revize 2018)
 - 12) Krádeže
 - 13) Tabák (revize 2018)
 - 14) Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
 - 15) Netolismus
 - 16) Sebepoškozování
 - 17) Nová náboženská hnutí

- 18) Rizikové sexuální chování
- 19) Příslušnost k subkulturám
- 20) Domácí násilí
- 21) Hazardní hraní
- 22) Pravidla prevence vzniku problémových žáků u dětí s PAS

- **Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (Čj.: 21149/2016.)**
- **Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)**
- **Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)**
- **Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)**
- **Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (Čj.: 37 014/2005-25)**
- **Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem (IVP) v rámci řešení rizikového chování žáků čj. MSMT – 43301/2013**